

Sr Alcalde, regidors, autoritats,
amigues i amics tarragonins,

és per a mi un gran honor pronunciar el pregó de les festes de Santa Tecla d'enguany. És ben sabut que n'hi ha poques, de celebracions festives, que tinguin l'esplendor, la tradició, el caliu popular i el renom del que gaudeixen les festes de Santa Tecla, que tenen, a més de totes aquestes virtuts, l'avantatge afegit d'escaure's entre el final de l'estiu i el començament de la tardor, en una cruïlla delicada del nostre calendari personal, quan hem deixat definitivament enrere el temps d'esbarjo vacacional, sovint d'expansions emocionals i viatgeres, i ens dirigim una mica malenconiosament al retorn a la rutina laboral que abastarà tot un any. Just quan som a punt d'abandonar tota esperança –ja m'enteneu--, arriben les festes de Santa Tecla, que amb la seva promesa de vespres compartits, d'emocions comunes, de tradicions vivíssimes, de celebració ciutadana, ens regala l'empenta necessària per encarar el nou curs amb un tarannà més optimista. Santa Tecla, llavors, és l'últim esclat de l'estiu, una invitació a l'alegria que ens pot acompanyar molts de dies.

I és que aquesta Tarragona, la vital, la cordial, la que et rep amb les mans obertes, és la primera que jo tinc present. Tarragona, abans que la ciutat de llarga història, la dels mites saborosos, la d'una presència monumental plena d'atractius, és per a mi la ciutat de la llum de l'amistat, la ciutat de l'escalf cultural. Els del sud hem anat tradicionalment a la capital

tarragonina per qüestions administratives i oficialsques -- assumptes que no solen resultar d'un gran alicient-- i en temps més propers atrets pels estudis universitaris --un assumpte més prometedor i en una edat decisiva, que deixa marca--; però en el meu cas, en la meva memòria, Tarragona no va lligada a cap d'aquests afers: la meva Tarragona és la de l'amistat i la de la cultura, en definitiva la del plaer. Sempre he vingut a parar a Tarragona per alguna motivació d'allò més plaent: la música, el teatre, la poesia, els llibres en general, els escriptors, les passejades, la bona cuina; ¿és possible imaginar una predisposició millor que la meva cap a una ciutat? Podria evocar aquí, malgrat que jo sigui forani el pàlpit de la ciutat d'una tarragonina de soca-rel, l'escriptora Olga Xirinacs, que en el seu poema "A Tarragona" diu:

Obro el ulls sobre el mar i et veig tan clara
Que et floreixen onades a la pell.
Les gavines, la lluna, et fan l'escata,
Vens pensaments de fum i anells de plata.
Qui ha nascut als teus braços no t'oblida:
Del teu camí de pedra en treu la vida
I cull, en el silenci, el temps més bell.

Haig d'afegir que sempre que algun dels afers que m'han dut a aquesta ciutat m'ha deixat un temps mort, aquestes estones de cap de les maneres s'han pogut considerar mortes sinó tot el

contrari, perquè més enllà dels atractius coneguts i famosos de la vila, Tarragona té per a mi tot el que de més essencial li demano a una ciutat: la llum i la mar, que aquí adquireixen una plasmació urbanística i ciutadana insuperable: la Rambla i el Balcó del Mediterrani. Hi ha ciutats que semblen abocades a la mar, que busquen la mar, que la reclamen; Tarragona, en canvi, té un aspecte més serè, més convençut de les seves forces, i és així que sembla que és la mar —el Mediterrani i la seva claror— qui entra a la ciutat, qui il·lumina i amara la ciutat sencera, per obra i gràcia d'aquest passeig i d'aquest mirador que tenen la virtut de deixar que l'espectacle dels blaus, que l'aire dens, es converteixin en actors quotidians de la vida ciutadana.

Aquesta naturalitat en relació al medi que més l'ha condicionat, que més l'ha impulsat al llarg de la seva història, constitueix una manera de ser, o una manera que té la ciutat d'enfrontar-se a ella mateixa. I que és també molt visible, i per al meu gust molt notable, en un altre aspecte essencial: la relació que estableix Tarragona amb el seu passat i amb l'empremta que hi ha deixat aquest passat, el formidable conjunt monumental tarragoní. Un conjunt i una història i una mitologia, ben coneguts i apreciats, però que ressonen amb més força en les paraules dels poetes, començant per un dels grans, Jacint Verdaguer, que al seu poema èpic *L'Atlàntida*, ens dóna idea del titanisme de la ciutat:

S'embarca, i prompte al veure'l passar Tarraco antiga,

Tanca el vell mur, que els cíclops li daren per cinyell,
I abraçada amb la llança i escut, sembla que diga:
“Són de colós sos muscles, més jo em batria amb ell!”

O en les línies dels escriptors viatgers, Josep Pla al capdamunt de tots, que a la seva *Guia de Catalunya* s'atura en la contemplació de la catedral i hi veu la projecció històrica i estètica de la ciutat:

La catedral de Tarragona fa una impressió de força assentada i serena, d'una solidesa granítica, d'una presència matronal. És una catedral que suscita les virtuts de la romanitat projectades a la pedra tallada. Contemplant l'absis des del claustre, l'absis rodó, una forma que fa pensar en el castell de Sant'Angelo de Roma, la pedra agafa l'aspecte d'un lleó reposant, assossegat, d'una força franca i clara.

Hi ha ciutats tan bullicioses, tan presoneres del present, o tan obnubilades pel futur, que s'erigeixen com una negació del que han estat: el passat els fa nosa o no en tenen, l'escombren, el rebutgen; són ciutats --si no esdevenen absolutament rutilants en l'agosament del que proposen-- que resulten insípides, insignificants... N'hi ha d'altres que a força d'emmirallar-se en el passat, en un passat potser gloriós però ja clausurat, acaben amortallades per la seva pròpia història; el pes del passat hi és tan asfixiant, tan omnipresent, que ja no deixa lloc per a la vida

actual, per a les il·lusions dels ciutadans d'ara; com si es tractés d'un individu que, tenallat per la glòria de la nissaga familiar es veiés incapaç de fer res de bo, res de nou. Per fi hi ha les ciutats que troben un equilibri no sempre fàcil però providencial entre l'enorme significació del que han estat i el marge de llibertat necessari per poder seguint existint d'una manera il·lusionada. Tarragona pertany a aquesta darrera categoria com poques ciutats. Hauria pogut quedar convertida en una mena de parc temàtic de l'antiga Tarraco, i en canvi ha protagonitzat en l'últim mig segle un dels desenvolupaments més impetuosos del país, s'ha convertit en un pol econòmic important, alhora que es preocupava de posar en valor el patrimoni arquitectònic i rebia per aquest motiu els màxims reconeixements nacionals i internacionals. I tot això s'ha fet, no cal ni dir-ho, enmig de contradiccions i marrades, però s'ha fet. Tarragona és avui una ciutat que compta, que està viva, i que no s'oblida que l'esplendor del passat li dóna solidesa, identitat.

Tot això és Tarragona i tot això és per a mi. Però una ciutat avui no es pot conformar amb la seva presència física o amb la seva significació històrica, sinó que ha d'encapçalar idees o tendències, ha de liderar un territori més ampli, ha de capitalitzar energies i potenciar-les. Em refereixo a una nova capitalitat, no a la que les administracions ja li reconeixen o li hauran de reconèixer, perquè Tarragona va més enllà i pot anar més enllà de ser la capital oficial d'una província o d'una vegueria. Jo crec

que Tarragona pot impulsar encara amb més èmfasi del que ho fa la idea del sud català, la idea de la Catalunya Nova oberta al mediterrani, a la llatinitat, a l'equació poderosa a què abans em referia entre passat i futur, entre identitat i innovació. Catalunya, que tant s'ha recolzat en l'imaginari pirinenc i empordanès, en un cert mirall centreuropeu, necessita que algú exerceixi aquest contrapès amb força, sense complexos, i Tarragona compta amb tot el necessari per fer-se valdre.

Tant de bo sigui així i segur que serà així, però sigui com sigui, que la vella Tarraco no perdi mai de vista la glòria de la mar, dels camins de la mar que encara s'han d'escriure, i de les cales felices, i de les barques carregades de peix, i de la pedra torrada al sol de la tarda, i de les converses cordials al capvespre; que no perdi mai la glòria de la festa, la sort de celebrar-se. Molt Bones Festes i Visca Santa Tecla!

Emili Rosales

Emili Rosales (Sant Carles de la Ràpita, 1968) és autor de dos llibres de poemes i de quatre novel·les. Ha col·laborat fent columnes d'opinió al “Diari de Tarragona”, “El Punt”, “La Vanguardia” i “Avui”. La seva recent novel·la *La Ciutat Invisible* (Proa, 2005) ha estat Premi Sant Jordi i es publica en vuit idiomes: català –més de mig any entre els llibres més venuts-, castellà –es presenta el dia 23 de setembre--, francès, alemany, italià, neerlandès, polonès i rus.